

Dersin Amacı

İslâm Tarihî dersi, öğrencilerin hem İslâmiyet'in doğuş sürecini hem de bu dinin ilk dönemlerdeki siyasal, sosyal, kültürel ve dini gelişmelerini bütüncül bir bakış açısıyla kavramalarını amaçlamaktadır. Bu ders, VII. yüzyılın başında Arap yarımadasında ortaya çıkan İslâmiyet'in kısa süre içerisinde geniş bir coğrafyaya yayılmasının ardındaki tarihsel koşulları, toplumsal dinamikleri ve siyasal kurumları anlamaya imkân sunar. İslâm tarihinin temelini teşkil eden Hz. Muhammed dönemi ve Hulefâ-yi Râşidîn dönemi, yalnızca Müslüman toplumlar için değil, aynı zamanda dünya tarihi açısından da dönüştürücü bir rol oynamıştır. Dolayısıyla dersin amacı, öğrencilerin bu dönemleri kronolojik bir sıra içerisinde öğrenmeleri kadar, aynı zamanda olayların arkasında yatan sebepleri, sonuçlarını ve sonraki yüzyıllara olan etkilerini yorumlayabilmelerini sağlamaktır. Bu bağlamda dersin ilk amacı, İslâm'ın doğduğu coğrafyanın yani Arap yarımadasının fiziki, sosyal ve kültürel yapısını tanıtmaktır. İslâmiyet'in neden Hicaz bölgesinde ortaya çıktığını ve kısa süre içerisinde nasıl büyük bir yayılma ivmesi kazandığını anlamak için, dönemin coğrafi şartlarını, kabileler arası ilişkileri, putperestliğin ve diğer dinî inançların toplum üzerindeki etkilerini bilmek zaruridir. Bu nedenle ders, İslâm öncesi Arap toplumunu ele alarak öğrencilerin zihninde sağlam bir tarihsel arka plan inşa etmeyi hedefler. Dersin ikinci amacı, Hz. Muhammed'in hayatını, peygamberlik öncesi ve sonrası dönemleri, İslâm'ın Mekke ve Medine safhalarını detaylı şekilde incelemektir. Bu noktada öğrencilerden beklenen yalnızca Hz. Muhammed'in biyografisini öğrenmek değil; aynı zamanda onun sosyal, siyasi ve dini liderlik vasıflarını anlamak ve bu özelliklerin İslâm toplumunun şekillenmesinde nasıl bir rol oynadığını kavrayabilmektir. İslâm'ın Mekke döneminde karşılaşılan direnç, boykot, Habeşistan'a hicret ve Akabe biatları gibi olaylar, dinî bir davetin nasıl toplumsal bir harekete dönüştüğünü gösterirken; Medine dönemi, yeni bir siyasal düzenin ve toplumsal birlikteliğin nasıl inşa edildiğini ortaya koyar. Üçüncü olarak ders, Hz. Muhammed'in vefatının ardından başlayan ve "Dört Halife Dönemi" olarak bilinen Hulefâ-yi Râşidîn dönemini öğretmeyi amaçlar. Bu dönemde Müslüman topluluk, liderlik ve yönetim biçimi konularında önemli sınavlardan geçmiştir. Hz. Ebû Bekir'in hilafetinin meşruiyeti, ridde hareketleri ve ilk fetihler; Hz. Ömer'in fetihler, idari düzenlemeler ve hukuk alanındaki icraatları; Hz. Osman'ın döneminde yaşanan iç karışıklıklar ve Kur'an'ın çoğaltılması; Hz. Ali dönemindeki Cemel ve Siffin savaşları ile Harihî hareketleri, İslâm toplumunun siyasi ve sosyal yapısının kalıcı biçimde şekillenmesine zemin hazırlamıştır. Bu konuların işlenmesiyle amaçlanan, öğrencilerin sadece kronolojik bilgi edinmeleri değil; aynı zamanda İslâm siyasal düşüncesinin, toplumsal düzenin ve dini-siyasi otoritenin nasıl geliştiğini kavramalarıdır. Dersin bir diğer amacı, öğrencilere tarihsel olayları değerlendirirken eleştirel düşünme ve analiz becerisi kazandırmaktır. Bu ders, öğrencilerin bilgiyi ezberlemekten ziyade, olayların neden ve sonuçlarını, aktörlerin niyetlerini, toplumsal dönüşümlerin köklerini sorgulamalarını teşvik eder. Ayrıca İslâm tarihi, yalnızca Müslüman toplumların dini geçmişini değil, aynı zamanda uluslararası ilişkiler, kültürlerarası etkileşim ve medeniyet tarihini anlamak açısından da büyük bir önem taşır. Bu nedenle ders, öğrencilerin İslâm tarihini yalnızca dinî bir bağlamda değil, aynı zamanda siyasi, sosyal, kültürel ve entelektüel bir olgu olarak değerlendirmelerini amaçlamaktadır. Son olarak ders, öğrencilerin tarihsel olaylar ile günümüz arasında bağlantı kurmalarına yardımcı olmayı hedefler. Erken dönem İslâm tarihinin toplumsal birliktelik, adalet, liderlik ve yönetim sorunları gibi konulara getirdiği çözümler, bugün hâlâ güncelliğini koruyan meselelerdir. Öğrencilerin bu tarihsel deneyimleri anlamaları, onların çağdaş dünyadaki toplumsal ve siyasal sorunlara daha geniş bir perspektiften bakmalarını sağlar. Böylelikle İslâm Tarihî dersi, öğrencilerin hem tarihsel bilgi donanımlarını artırır hem de analitik düşünme ve yorumlama becerilerini geliştirerek onları daha bilinçli bireyler haline getirir.

Dersin İçeriği

İslâm Tarihî dersi, VII. yüzyılda Arap yarımadasında ortaya çıkan İslâmiyet'in doğuşunu, Hz. Muhammed'in hayatını, İslâm'ın Mekke ve Medine dönemlerindeki gelişmeleri ve Hz. Peygamber'in vefatından sonra başlayan Hulefâ-yi Râşidîn dönemini kapsamaktadır. Dersin ilk kısmında İslâm öncesi Arap yarımadasının coğrafi, siyasi, sosyal ve dini yapısı incelenmekte; Arap kabileleri, putperestlik ve diğer inanç sistemleri, kabilecilik anlayışı ve ekonomik faaliyetler ele alınmaktadır. Ardından Hz. Muhammed'in doğumu, soyu, ailesi ve peygamberlik öncesi hayatı ile birlikte ilk vahiyden başlayarak İslâm'ın tebliğ süreci, Mekke dönemindeki gizli ve açık davet, boykot yılları, Habeşistan hicreti ve Akabe biatları üzerinde durulmaktadır. Daha sonra hicretle birlikte Medine'de kurulan yeni toplum, Medine Sözleşmesi, Ensar ve Muhacir kardeşliği, Mescid-i Nebevî'nin inşası gibi kurumlaşma süreçleri, müşriklerle yapılan savaşlar ve antlaşmalar ayrıntılı olarak ele alınır. Dersin son bölümünde Hz. Muhammed'in vefatı sonrasında başlayan Dört Halife dönemi incelenmekte; Hz. Ebû Bekir'in hilafeti, ridde hareketleri ve ilk fetihler; Hz. Ömer'in fetihleri, idari düzenlemeleri ve devlet teşkilatı; Hz. Osman'ın dönemi, Kur'an'ın çoğaltılması ve iç karışıklıklar; Hz. Ali'nin dönemi, Cemel ve Siffin savaşları, hakem olayı ve Harihîlerle mücadele konuları işlenmektedir. Böylece ders, İslâmiyet'in doğuşundan ilk siyasal yapılanmalara kadar geçen süreci bütüncül bir bakış açısıyla öğrencilere sunmayı hedeflemektedir.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

- Cumhur Ersin Adıgüzel. İslam Tarihi, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2010 http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/tarih_ao/islamtarihi.pdf

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Bu ders, öğrenci merkezli bir yaklaşımla düzenlenmiş olup öğretme yöntemi olarak haftalık okuma, anlatım ve tartışma esas alınmaktadır. Öğrencilerden her hafta derse gelmeden önce ders kitabının ilgili bölümlerini okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir çerçevede aktararak tarihsel olayların kronolojisini ve bağlamını sunar. Anlatımın ardından öğrencilerle birlikte kitaptaki pasajlar ve konular tartışılır, farklı yorumlar değerlendirilir ve olayların neden-sonuç ilişkileri üzerinde durulur. Böylece öğrencilerin yalnızca bilgi edinmeleri değil, aynı zamanda tarihsel düşünme, analiz ve eleştirel değerlendirme becerilerini geliştirmeleri amaçlanır. Bu yöntem, Bologna sürecinin öngördüğü şekilde öğrencinin aktif katılımını destekleyen, okuma ve tartışmaya dayalı bir öğrenme süreci sağlar. Öğretim yöntemi, klasik ders anlatımı ile öğrencinin ön hazırlığı ve derste katılımını bütünlleştirerek düzenli okuma alışkanlığı kazandırmayı, tarihsel olaylara farklı bakış açılarından yaklaşmayı ve eleştirel düşünmeyi teşvik etmeyi hedefler.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Başka önerilen husus yoktur.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Araş. Gör. Dr. Burak Arslan

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Kubilay Atik

Program Çıktısı

- İslamiyet'in doğduğu dönemin coğrafi, sosyal ve dini arka planını açıklar.
- Hz. Muhammed'in hayatı ve İslam'ın Mekke-Medine dönemlerini analiz eder.
- İlk Müslüman topluluğun karşılaştığı siyasi, sosyal ve askeri sorunları değerlendirir.
- Hulefâ-yi Râşidîn dönemindeki gelişmeleri (fetihler, iç karışıklıklar, siyasi kurumlar) özetler.
- İslam tarihinin ilk iki yüzyıldaki dönüşümlerin sonraki dönemlere etkisini tartışır.
- Tarihsel olayları kronolojik, analitik ve sebep-sonuç ilişkisi çerçevesinde inceleme becerisi kazanır.

Hazırlık			Teorik	Uygulama	
Sıra	Bilgileri	Laboratuvar Öğretim Metodları			
1	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu dersin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Dersin tanıtımı, İslam tarihinin kaynakları ve metodoloji	Bu dersin uygulaması yoktur.
2	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu dersin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Arap Yarımadası'nın coğrafi ve siyasi yapısı, İslam öncesi devletler	Bu dersin uygulaması yoktur.
3	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu dersin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	İslam öncesi Arap toplumu: dini, sosyal ve ekonomik hayat	Bu dersin uygulaması yoktur.
4	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu dersin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Hız. Muhammed'in doğumu, ailesi ve peygamberlik öncesi hayatı	Bu dersin uygulaması yoktur.
5	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu dersin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	İslam'ın doğuşu ve Mekke dönemi	Bu dersin uygulaması yoktur.

Hazırlık			Teorik	Uygulama	
Sıra	Bilgileri	Laboratuvar Öğretim Metodları			
6	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu derssin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Hüzün yılı, Taif yolculuğu, İsrâ-Mi'râc ve Akabe Biatları	Bu dersin uygulaması yoktur.
7	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu derssin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Hicret ve Medine'de yeni toplumun inşası (Mescid-i Nebevî, Medine Sözleşmesi, kardeşlik)	Bu dersin uygulaması yoktur.
8			Ara Sınav		
9	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu derssin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Medine dönemi: Gazveler ve müşriklerle ilişkiler (Bedir, Uhud, Hendek)	Bu dersin uygulaması yoktur.
10	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu derssin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Hudeybiye Antlaşması, Mekke'nin fethi, Veda Hutbesi ve Hz. Muhammed'in vefatı	Bu dersin uygulaması yoktur.
11	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu derssin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Hız. Ebû Bekir dönemi: Ridde savaşları, fetihlerin başlaması	Bu dersin uygulaması yoktur.

Hazırlık			Teorik	Uygulama	
Sıra	Bilgileri	Laboratuvar Öğretim Metodları			
12	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu derssin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Hz. Ömer dönemi: idari düzenlemeler, fetihler, devlet yapısının güçlenmesi	Bu dersin uygulaması yoktur.
13	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu derssin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Hz. Osman dönemi: fetihler, Kur'an'ın çoğaltılması, iç karışıklıklar	Bu dersin uygulaması yoktur.
14	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu derssin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Hz. Ali dönemi: Cemel, Sıffin, Hakem olayı ve Hariciler	Bu dersin uygulaması yoktur.
15	İlgili haftanın okumaları yapılacaktır.	Bu derssin Labaratuvar uygulaması yoktur.	Bu dersin öğretim yöntemi lisans düzeyine uygun olarak haftalık okuma ve tartışmaya dayalı biçimde kurgulanmıştır. Öğrencilerden her hafta ders kitabının ilgili bölümlerini önceden okumaları beklenir. Ders süresince öğretim üyesi, konuyu sistematik bir şekilde aktararak ana hatlarıyla çerçeveyi çizer; ardından öğrencilerle birlikte okunan kısımlar üzerinden tartışmalar yürütülür. Böylece öğrenciler yalnızca tarihsel bilgileri edinmekle kalmaz, aynı zamanda kaynaklardaki olayları analiz etme, sebep-sonuç ilişkileri kurma ve farklı yorumları değerlendirme becerilerini geliştirirler. Bu yaklaşım, öğrencinin derse aktif katılımını teşvik ederek bilgiyi pasif şekilde almak yerine tarihsel düşünme becerisini öne çıkarır. Ayrıca dersin kitap merkezli yürütülmesi, öğrencilere düzenli okuma alışkanlığı kazandırmakta ve ders materyali ile doğrudan ilişki kurarak konuları derinlemesine kavrama imkânı sunmaktadır.	Dört Halife döneminin genel değerlendirmesi, İslam tarihindeki yeri ve etkileri	Bu dersin uygulaması yoktur.

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	3,00
Derse Katılım	14	3,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	2,00
Final Sınavı Hazırlık	1	7,00
Ara Sınav Hazırlık	1	7,00
Final	1	3,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	3,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15
Ö.Ç. 1	4	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3
Ö.Ç. 2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Ö.Ç. 3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Ö.Ç. 4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Ö.Ç. 5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Ö.Ç. 6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Tarih Öncesi, Eskiçağ, Ortaçağ, Yeniçağ, Yakınçağ ve Yaşadığımız Çağ gibi tarihin temel alanlarına ait olay ve olguları bilimsel yöntem ve teknikler yardımıyla kavramsallaştırır ve bu kavramları tanımlar.
- P.Ç. 2 :** Tarihsel verileri keşfeder, yorumlar, çözümler, güvenilirliği ve geçerliliğini değerlendirir.
- P.Ç. 3 :** Tarihsel sorunları tanımlar, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir, kuramsal ve uygulamalı bilgilerle analiz eder.
- P.Ç. 4 :** Öğrenme süreçlerinde disiplinler arası yaklaşımı analitik olarak kullanır.
- P.Ç. 5 :** Ulusal ve evrensel değerlere sahip olarak milli kültür ile uluslar arası kültür ve medeniyetler arasında ilişki kurar, kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 6 :** Toplamların gelişim özelliklerini ve farklılıklarını kavrayarak toplumların tarihi geçmişi ile şu andaki durumu arasında ilişki kurar.
- P.Ç. 7 :** Tarih alandaki bir konuya uygun materyal geliştirir; bilgi ve tecrübe kazanımlarını farklı yöntemlerle kullanır.
- P.Ç. 8 :** Kendini bir birey olarak tanır; yaratıcı ve güçlü yönlerini kullanır, kişisel ve kurumsal iletişim ve etkileşim kurar.
- P.Ç. 9 :** Alanıyla ilgili öğrenme gereksinimlerini belirler.
- P.Ç. 10 :** Yaşam boyu öğrenme ve kalite yönetim süreçlerini öğrenebilir ve uygular; alanındaki sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır.
- P.Ç. 11 :** Toplumsal sorumluluk bilinciyle mesleki proje ve etkinlikler planlar ve uygular.
- P.Ç. 12 :** Tarih alanının gerektirdiği yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B1 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.Ç. 13 :** Bilişim teknolojilerini kullanır ve takip eder.
- P.Ç. 14 :** Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, mesleki ve ahlaki değerlere uygun davranış kalıpları geliştirir.
- P.Ç. 15 :** Kazanacağı bilgi birikimi ile sorumluluğu altında çalışanların öğrenme gereksinimlerini belirler, lisansüstü eğitimin gereklerini yerine getirir.
- Ö.Ç. 1 :** İslamiyet'in doğduğu dönemin coğrafi, sosyal ve dini arka planını açıklar.
- Ö.Ç. 2 :** Hz. Muhammed'in hayatı ve İslam'ın Mekke-Medine dönemlerini analiz eder.
- Ö.Ç. 3 :** İlk Müslüman topluluğun karşılaştığı siyasi, sosyal ve askeri sorunları değerlendirir.
- Ö.Ç. 4 :** Hulefâ-yi Râşidîn dönemindeki gelişmeleri (fetihler, iç karışıklıklar, siyasi kurumlar) özetler.
- Ö.Ç. 5 :** İslam tarihinin ilk iki yüzyılındaki dönüşümlerin sonraki dönemlere etkisini tartışır.
- Ö.Ç. 6 :** Tarihsel olayları kronolojik, analitik ve sebep-sonuç ilişkisi çerçevesinde inceleme becerisi kazanır.